

رام -، مضم آبان

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادر) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادر برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادر از سالگردِ رخدادهای معنادر تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- ۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- ۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- ۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

هفتم آبان

هفتم آبان ماه روز زایش کشور متحد ایران است. چون در این روز به سال ۵۳۹ پ.م بود که کوروش بزرگ در راس سپاهیان پارسی به شکلی صلح‌جویانه وارد شهر بابل شد و به این ترتیب آخرین بخش بازمانده از قلمرو جغرافیایی ایران زمین را فتح کرد و سراسر این حوزه‌ی تمدنی را در قالب یک کشور یگانه متحد ساخت. سپاهیان پارسی همراه کوروش در این روز در خیابانهای بابل رژه رفتند و این نخستین رژه‌ی ثبت شده در تاریخ ارتشهای جهان است. کوروش در همین روز جان نبونید شاه پیشین بابل که پس از نبردهای بسیار اسیر شده بود را بخشید و او را به بخشهای مرکزی ایران تبعید کرد و او در آنجا در آسایش زیست و سالها بعد به مرگ طبیعی درگذشت.

در دوران معاصر این روز با چندین رخداد و تلاطم سیاسی قرین بوده است. در چنین روزی به سال ۱۲۷۷ ویلهلم امپراتور آلمان بعد از دیدار از مقبره صلاح‌الدین ایوبی در دمشق (تصویر زیر) و ابراز احترام به او بیانه‌ای صادر کرد و جهاد او بر ضد «کافران» را ستود و در ضمن این خطابه گفت که «به سیصد میلیون مسلمان اطمینان می‌دهم که قیصر آلمان همیشه دوست پیروان محمد باقی خواهد ماند.»

در همین روز به سال ۱۳۰۲ در ترکیه خلافت عثمانی منقرض شد و دولت به جمهوری تبدیل شد، یک سال بعد در ۱۳۰۳ بحث تغییر سلطنت از دودمان قاجار به پهلوی در مجلس مطرح شد و در همین روز شیخ محمد یحیی واعظ قزوینی که از پیشگامان جنبشهای کمونیستی در ایران بود وقتی برای تماشای مجلس ملی رفته بود ترور شد و به قتل رسید. برخی از مشروطه‌خواهان نوشتند که او به خاطر شباهتش به ملک‌الشعرای بهار کشته شده و آماج اصلی بهار بوده است. خود بهار هم همین شایعه را پذیرفت و شعر «یک شب شوم» را درباره‌اش سرود. اما این برداشت نادرست است و واعظ قزوینی که عموی پدر مرتضی کیوان هم بود، به خودی خود فعال سیاسی برجسته و اثرگذاری محسوب می‌شد و به خاطر پیوندهایش با بلشویک‌های روسیه مورد تنفر جناحی تندرو از ارتشی‌ها بود که احتمالاً همان‌ها او را ترور کردند.

در همین روز به سال ۱۳۰۷ راه خرم‌آباد به دزفول و محمره افتتاح و مورد بهره‌برداری قرار گرفت. عده زیادی از رجال از جمله فرمانفرما، وثوق‌الدوله، سید محمد تدین، ظفرالسلطنه بختیاری و قوام‌الملک شیرازی به اتفاق اعضای هیئت دولت و روزنامه‌نگاران همراه با رضا شاه به جنوب ایران سفر کردند تا در این مراسم شرکت کنند.

این روز با کشمکشهای اسرائیل و اعراب نیز پیوندی دارد. در ۱۳۲۷ سربازان اسرائیلی به روستای عرب‌نشین صَفَصَف در جلیله حمله بردند و حدود شصت مرد روستا را به قتل رساندند و به زنان تجاوز کردند و برخی از ایشان را هم کشتند. در ۱۳۳۵ قوای اسرائیلی به منطقه‌ی سینا حمله بردند و قوای مصری را تا کانال سوئز پس زدند، در ۱۳۳۶ یک یهودی بیست و شش ساله به نام موشه دویک در زمانی که مراسمی دولتی در کنشتی در جریان بود، نارنجکی به داخلش انداخت و دیوید بن گوریون و پنج نفر از وزیرانش را به شدت زخمی کرد. در ۱۳۴۰ هم سوریه از جمهوری متحد عربی خارج شد.

هفتم آبان در تاریخ سیاسی و نظامی جهان به نسبت پرحادثه بوده است. در ۳۱۲ میلادی کنستانتین با تقلیدی ناشیانه از کوروش پیشاپیش سپاهیانش وارد قسطنطنیه شد و طی مراسمی به مقام امپراتوری روم رسید. در همین روز جسد امپراتور قبلی ماکسنتیوس را که به رود تیبر پرتاب شده بود، از آب گرفتند و به آن بی حرمتی کردند و سرش را از تن جدا کردند و در خیابانها نمایش دادند. در ۳۴۸ هجری خورشیدی سپاهیان بیزانسی انطاکیه را گرفتند و در ۶۴۷ کُترادین شاه صلیبی سیسیل و اورشلیم پس از شکست از قوای متحد فرانسوی و مسلمان در ناپل به دست فرانسوی‌ها گردن زده شد.

در ۱۰۳۷ ناوگان هلند در نبرد دریایی ساوند (تصویر بالا) بر قوای سوئد غلبه کرد، در ۱۰۴۴ پرتغالی‌ها پس از شکست دادن ارتش کنگو، شاه این کشور که ناویتا آکنانگا نام داشت را گردن زدند. در ۱۳۰۱ ویکتور امانوئل سوم شاه ایتالیا بنیتو موسولینی را به مقام صدارت برکشید، در ۱۳۲۳ در جریان جنگ جهانی دوم سربازان ارتش سرخ شوروی بلغارستان را گرفتند، و در ۱۳۴۳ جمهوری متحد تانگانیکا و زنگبار نام خود را

به جمهوری تانزانیا تغییر داد. در ۱۳۵۹ هم هواپیمایی که برای شرکت در عملیات نجات گروگانهای آمریکایی در ایران تجهیز شده بود در پایگاه هوایی اگلین در فلوریدا سقوط کرد و باعث شد برنامه‌ی این عملیات لغو شود.

گردن زدن کنرادین شاه اورشلیم

سر والتر رالی

این روز در اروپا با دسیسه‌ها و قتل‌هایی سیاسی نیز مقارن بوده است. در ۷۶۹ در جریان اولین محاکمه‌ی جادوگران در پاریس سه نفر به این جرم به اعدام محکوم شدند، در ۹۹۷ سر والتر رالی نویسنده‌ی ماجراجوی انگلیسی به امر جیمز اول شاه انگلستان گردن زده شد، و در ۱۳۲۱ انگلستان با تشکیل گردهمایی بزرگی از کشیشان و رهبران دینی نبردی تبلیغاتی را بر ضد نازی‌ها آغاز کرد و آلمانی‌ها را متهم کرد که درست یک سال پیش در گتوی کاوناس ده هزار یهودی را به ضرب گلوله کشتار کرده‌اند. سندی درباره‌ی چنین کشتاری یافت نشده و کشتار یهودیان یک سال پس از این ماجرا آغاز شد. در دوران معاصر هم به سال ۱۳۷۳ فرانسیسکو مارتین دوران به کاخ سفید حمله کرد و کوشید بیل کلینتون را به قتل برساند، و ده سال

بعد در ۱۳۸۳ شبکه‌ی الجزیره فیلمی ضبط شده از اسامه بن لادن را پخش کرد که در آن مسئولیت حمله به برجهای دوقلوی تجارت جهانی را بر عهده می‌گرفت.

این روز با چندین رخداد فرهنگی و علمی و اجتماعی پراکنده نیز مصادف بوده است. در ۱۰۵۴ لایب‌نیس برای اولین بار از علامت S کشیده برای نمایش دادن انتلگرال در ریاضیات استفاده کرد، در ۱۱۶۶ موتسارت اپرای دون جیووانی را در پراگ اجرا کرد، در ۱۲۴۲ هجده کشور در ژنو سازمان بین‌المللی صلیب سرخ را تاسیس کردند، در ۱۳۳۹ محمدعلی کلی اولین مسابقه‌ی حرفه‌ای اش را در کنتاکی برنده شد، و در ۱۳۴۳ گروهی از دزدان به رهبری «مورف اسکیت‌باز» مجموعه‌ای از جواهرات گرانبها از جمله ستاره‌ی هند را از موزه‌ی آمریکایی تاریخ طبیعی به سرقت برد. مورف قهرمان اسکیت‌بازی، آهنگساز، نویسنده و هنرمند بود و علاوه بر دزدی زنی را هم به قتل رسانده بود. او زندانی شد و بعدتر کشیش شد!

در همین روز به سال ۱۳۴۶ نمایشگاه Expo 67 در مونترآل پنجاه میلیون گردشگر را به خود جلب کرد، در ۱۳۴۸ اولین اتصال بین رایانه‌ها در قالب سیستم آپرانت انجام شد و این مقدمه‌ی شکل‌گیری اینترنت بود، در ۱۳۹۴ هم در چین قانون «هر خانواده یک فرزند» پس از سی و پنج سال شد.

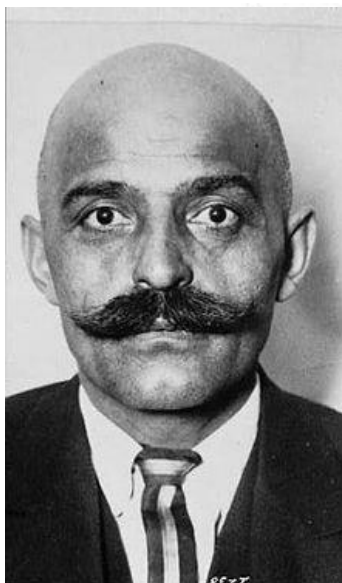
عبدالله گل

فرانتس دووال

نجم‌الدین اربکان

جرج گوردیف

آ.ج. آیر

یوزف گوبلز

زادگان نامدار این روز عبارتند از یوزف گوبلز وزیر تبلیغات آلمان نازی (۱۲۷۶)، آ.ج. آیر فیلسوف انگلیسی (۱۲۸۹)، نجم‌الدین اربکان (۱۳۰۵)، فرانس دووال جانورشناس و رفتارشناس هلندی (۱۳۲۷)، عبدالله گل سیاستمدار و رئیس جمهور ترکیه (۱۳۲۹)، و علی اردکانی مشهور به بابا علی هنرپیشه و طراح بازی ایرانی تبار آمریکایی (۱۳۵۴).

ژان لورون دالامبر ریاضیدان فرانسوی (۱۱۶۲) (تصویر روبرو) و جرج گوردیف پیشوای روحانی ارمنی-فرانسوی (۱۳۲۸) هم در این روز درگذشته‌اند.